

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2020. gada 1. oktobrī *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Regula (ES) Nr. 1169/2011 – Pārtikas produktu informācijas sniegšana patērētājiem – 9. panta 1. punkta i) apakšpunkts un 26. panta 2. punkta a) apakšpunkts – Pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas obligāta norāde – Nenorādīšana, kas var maldināt patērētājus – 38. panta 1. punkts – Tieši saskaņoti jautājumi – 39. panta 2. punkts – Valsts pasākumu pieņemšana, ar kuriem paredz papildu obligātās norādes saistībā ar īpašu pārtikas produktu veidu vai kategoriju izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu – Nosacījumi – Pierādītas saiknes esamība starp attiecīgo pārtikas produktu vienu vai vairākām īpašībām un šo produktu izcelsmi – Jēdzieni “pierādīta saikne” un “īpašības” – Pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai – Valsts pasākums, kas paredz obligātu norādi par piena izcelsmi no konkrētas valsts, ES vai ārpus ES

Lietā C-485/18

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kurš pieņemts 2018. gada 27. jūnijā un kurš Tiesā reģistrēts 2018. gada 24. jūlijā, tiesvedībā

Groupe Lactalis

pret

Premier ministre,

Garde des Sceaux, Ministre de la Justice,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

Ministre de l'Économie et des Finances,

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [A. Prechal], tiesneši L. S. Rosi [L. S. Rossi], J. Malenovskis [J. Malenovský] (referents), F. Biltšens [F. Biltgen] un N. Vāls [N. Wahl],

ģenerālvokāts: Dž. Hogans [G. Hogan],

sekretāre: M. Krauzenbeka [M. Krausenböck], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2020. gada 3. jūnija tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – franču.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Groupe Lactalis* vārdā – *F. Molinié* un *S. Bensusan*, *avocats*,
- Francijas valdības vārdā – *A.-L. Desjonquères* un *C. Mosser*, pārstāves,
- Grieķijas valdības vārdā – *G. Kanellopoulos*, kā arī *I. E. Krompa* un *E. Leftheriotou*, pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,
- Polijas valdības vārdā – *B. Majczyna*, pārstāvis,
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Van Hoof* un *K. Herbout-Borczak*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2020. gada 9. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 26., 38. un 39. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV 2011, L 304, 18. lpp.).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Groupe Lactalis* (turpmāk tekstā – “*Lactalis*”), no vienas puses, un *Premier ministre* [premjerministru], *Garde des Sceaux, ministre de la Justice* [tieslietu ministru], *ministre de l’Agriculture et de l’Alimentation* [lauksaimniecības un pārtikas ministru], kā arī *ministre de l’Économie et des Finances* [ekonomikas un finanšu ministru], no otras puses, par *décret n° 2016-1137, du 19 août 2016, relatif à l’indication de l’origine du lait et du lait et des viandes utilisés en tant qu’ingrédients* [2016. gada 19. augusta Dekrēta Nr. 2016-1137 par piena, kā arī piena un gaļas, kas tiek izmantoti kā sastāvdaļas, izcelsmes norādīšanu] (*JORF*, 2016. gada 21. augusts, teksts Nr. 18; turpmāk tekstā – “attiecīgais dekrēts”) likumību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regulas Nr. 1169/2011 1.–4. un 29. apsvērumā ir noteikts:
 - “(1) Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 169. pantā paredzēts, ka [Eiropas] Savienībai jāsekmē patērētāju tiesību aizsardzības augsta līmeņa sasniegšana, veicot [LESD] 114. pantā noteiktos pasākumus.
 - (2) Nekaitīgas un veselīgas pārtikas brīva aprīte ir būtisks iekšējā tirgus aspekts un ievērojami ietekmē gan iedzīvotāju veselību un labklājību, gan viņu sociālās un ekonomiskās intereses.

- (3) Nolūkā sasniegt augstu patērētāju veselības aizsardzības līmeni un garantēt viņu tiesības uz informāciju būtu jānodrošina patērētāju pienācīga informētība par uzturā lietoto pārtiku. Patērētāju izvēli *inter alia* var ietekmēt veselības, ekonomiski, vides, sociāli un ētiski apsvērumi.
- (4) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 178/2002 (2002. gada 28. janvāris), ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu [(OV 2002, L 31, 1. lpp.)], pārtikas aprites tiesību aktu mērķis ir nodrošināt patērētājiem pamatu apzinātas izvēles izdarīšanai attiecībā uz uzturā lietoto pārtiku un nepieļaut praksi, kas var maldināt patērētāju.

[..]

- (29) Norāde par pārtikas produktu izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu būtu jāsniedz katru reizi, kad tās nenorādīšana var maldināt patērētājus attiecībā uz minēto pārtikas produktu patieso izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu. Katrā gadījumā izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norāde būtu jāsniedz tādējādi, lai tā nemaldina patērētāju, un pamatojoties uz skaidri noteiktiem kritērijiem, kas nozarei nodrošina vienlīdzīgus darbības noteikumus un uzlabo patērētāju izpratni par informāciju saistībā ar pārtikas produktu izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu. [..]

- 4 Šīs regulas 1. panta “Priekšmets un darbības joma” 1. punktā ir noteikts:

“Šī regula ir pamats tam, lai saistībā ar pārtikas produktu informāciju nodrošinātu augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, ņemot vērā patērētāju uztveres atšķirības un viņu vajadzības pēc informācijas, vienlaicīgi nodrošinot netraucētu iekšējā tirgus darbību.”

- 5 Minētās regulas 3. panta “Vispārēji mērķi” 1. un 2. punktā ir paredzēts:

“1. Noteikumi par pārtikas produktu informāciju paredz nodrošināt augstu patērētāju veselības un interešu aizsardzības līmeni un radīt pamatu tam, lai galapatērētāji varētu veikt apzinātu izvēli un droši lietot uzturā pārtiku, īpaši attiecībā uz veselības, ekonomiskiem, vides, sociāliem un ētiskiem apsvērumiem.

2. Tiesību aktu par pārtikas produktu informāciju mērķis ir Savienībā sasniegt brīvu pārtikas apriti, kas ir likumīgi ražota un tirgota, attiecīgi ņemot vērā nepieciešamību aizsargāt ražotāju likumīgās intereses un veicināt kvalitatīvu produktu ražošanu.”

- 6 Šīs pašas regulas 7. pantā “Godīgas informēšanas prakse” ir ietverts 1. punkts, saskaņā ar kuru:

“Pārtikas produktu informācija nav maldinoša, jo īpaši:

- a) par pārtikas produktiem raksturīgajām pazīmēm [..];
- b) piedāvējot pārtikas produktam tādu iedarbību vai īpašības, kas tam nepiemīt;
- c) liekot saprast, ka pārtikas produktam piemīt īpašas pazīmes, lai gan faktiski šādas pazīmes piemīt visiem līdzīgiem pārtikas produktiem [..];

[..].”

- 7 Regulas Nr. 1169/2011 IV nodaļā “Obligātā pārtikas produktu informācija” tostarp ir ietverts tās 9. un 26. pants.

8 Šīs regulas 9. pantā “Obligāto ziņu uzskaitījums” ir ietverts 1. punkts, kas ir formulēts šādi:

“Saskaņā ar regulas 10. līdz 35. pantu un ievērojot šajā nodaļā noteiktos izņēmumus, obligāti norādāmas šādas ziņas:

[..]

i) regulas 26. pantā paredzētajos gadījumos – izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta;

[..].”

9 Saskaņā ar minētās regulas 26. pantu “Izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta”:

“[..]

2. Izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādīšana ir obligāta:

a) ja tās nenorādīšana var maldināt patērētāju attiecībā uz pārtikas produkta īsto izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, jo īpaši, ja pievienotā informācija vai etiķete varētu netieši norādīt, ka produktam ir cita izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta;

b) gaļai, uz kuru attiecas kombinētās nomenklatūras (“KN”) kodi, kas uzskaitīti XI pielikumā. [..]

[..]

5. Komisija līdz 2014. gada 13. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumus par obligāto izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi attiecībā uz šādiem pārtikas produktiem:

[..]

b) pienu;

c) pienu, ko izmanto par sastāvdaļu piena produktos;

[..]

7. Šā panta 5. un 6. punktā minētajos ziņojumos ņem vērā patērētāja vajadzību būt informētam, izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas obligātās norādīšanas noteikuma pamatotību un šādu pasākumu ieviešanas izmaksu un ieguvumu analīzi, tostarp juridisko ietekmi uz iekšējo tirgu un ietekmi uz starptautisko tirdzniecību.

Komisija minētajiem ziņojumiem var pievienot priekšlikumus, lai grozītu attiecīgos Savienības noteikumus.

[..]”

10 Šīs pašas regulas VI nodaļā “Valsts tiesību akti” tostarp ir ietverts tās 38. un 39. pants.

11 Regulas Nr. 1169/2011 38. pantā “Valsts tiesību akti” ir paredzēts:

“1. Jautājumos, kas īpaši saskaņoti ar šo regulu, dalībvalstis nedrīkst ne pieņemt, ne paturēt spēkā valsts pasākumus, ja vien tādas pilnvaras nav piešķirtas ar Savienības tiesību aktiem. Minētie valsts pasākumi nerada šķēršļus brīvai preču aprītei, tostarp diskrimināciju attiecībā uz pārtikas produktiem no citām dalībvalstīm.

2. Neskarot 39. pantu, dalībvalstis var pieņemt valsts pasākumus jautājumos, kas nav konkrēti saskaņoti ar šo regulu, ar noteikumu, ka tās neaizliedz, nekavē vai neierobežo tādu preču brīvu kustību, uz ko attiecas šī regula.”

12 Saskaņā ar šīs regulas 39. pantu “Valsts tiesību akti par papildu obligātajām ziņām”:

“1. Papildus 9. panta 1. punktā [...] minētajām obligātajām ziņām dalībvalstis var saskaņā ar 45. pantā paredzēto procedūru pieņemt tiesību aktus, kas nosaka papildu obligātās ziņas īpašiem pārtikas veidiem vai kategorijām, pamatojoties uz vismaz vienu no turpmāk norādītajiem iemesliem:

- a) sabiedrības veselības aizsardzība;
- b) patērētāju tiesību aizsardzība;
- c) krāpšanas novēršana;
- d) rūpniecisko un komerciālo īpašumtiesību, izcelsmes norāžu, reģistrēta izcelsmes apzīmējuma aizsardzība un negodīgas konkurences novēršana.

2. Izmantojot 1. punktu, dalībvalstis var ieviest pasākumus attiecībā uz obligātu pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi vienīgi tad, ja ir pierādīta saikne starp pārtikas produkta noteiktām īpašībām un [tā] izcelsmi. Ziņojot Komisijai par šādiem pasākumiem, dalībvalstis sniedz pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai.”

Francijas tiesības

13 Attiecīgais dekrēts stājās spēkā 2017. gada 17. janvārī, un tas bija jāpiemēro līdz 2018. gada 31. decembrim.

14 Šī dekrēta 1. pantā ir ietverts I punkts, kas ir formulēts šādi:

“Fasētu pārtikas produktu marķējumam [Regulas Nr. 1169/2011] 2. panta izpratnē ir jāatbilst šī dekrēta noteikumiem, ja minētie pārtikas produkti satur:

- 1° pienu;
- 2° pienu, ko izmanto par sastāvdaļu piena produktos, kas minēti pielikumā norādītajā sarakstā;

[..]

Fasēto pārtikas produktu marķējumam ir jāsatur norāde par 1.–3. apakšpunktā norādīto produktu izcelsmi. Tomēr, ja šo sastāvdaļu procentuālā daļa, kas ir izteikta kā fasētajā pārtikas produktā izmantoto sastāvdaļu kopējais svars, ir zem noteikta sliekšņa, uz šo pārtikas produktu marķējumu šī dekrēta noteikumi nav attiecināmi.”

15 Minētā dekrēta 3. pantā ir paredzēts:

“I. Norādē par piena un tāda piena izcelsmi, ko izmanto par sastāvdaļu 1. pantā minētajos piena produktos, ir jānorāda šāda informācija:

- 1° “Ieguves valsts: (tās valsts nosaukums, kurā piens ir iegūts)”;
- 2° “Iepakojšanas un apstrādes valsts: (tās valsts nosaukums, kurā piens ir iepakots vai apstrādāts)”.

II. Atkāpjoties no I punktā minētā, ja piens vai piens, ko izmanto par sastāvdaļu piena produktos, ir iegūts, iepakots vai apstrādāts vienā un tajā pašā valstī, ziņas par izcelsmi var norādīt šādi: “Izcelsme: (valsts nosaukums)”.

III. Atkāpjoties no I un II punktā minētā, ja piens vai piens, ko izmanto par sastāvdaļu piena produktos, ir iegūts, iepakots vai apstrādāts vienā vai vairākās Eiropas Savienības dalībvalstīs, ziņas par izcelsmi var norādīt šādi: “Izcelsme: ES”.

IV. Atkāpjoties no I un II punktā minētā, ja piens vai piens, ko izmanto par sastāvdaļu piena produktos, ir iegūts, iepakots vai apstrādāts vienā vai vairākās valstīs, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis, ziņas par izcelsmi var norādīt šādi: “Izcelsme: ārpus ES”.

- 16 Šī paša dekrēta 6. pantā ir noteikts, ka “uz produktiem, kas ir likumīgi ražoti vai tirgoti citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī, šī dekrēta noteikumi nav attiecināmi”.
- 17 Ar 2018. gada 24. decembra Dekrētu Nr. 2018-1239 par piena, kā arī piena un gaļas, kas tiek izmantoti kā sastāvdaļa, izcelsmes norādi (*JORF*, 2018. gada 2. decembris, teksts Nr. 70) attiecīgā dekrēta piemērošana tika pagarināta.

Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

- 18 Ar prasības pieteikumu, kas reģistrēts 2016. gada 24. oktobrī, *Lactalis* cēla prasību *Conseil d'État* (Francija), ar kuru lūdza atcelt attiecīgo dekrētu. Savu prasību *Lactalis* tostarp pamato ar diviem pamatiem, ar kuriem tiek apgalvots, ka ar šo dekrētu tiek pārkāpts Regulas Nr. 1169/2011 26., 38. un 39. pants.
- 19 Iesniedzējtiesa uzskata, ka šo divu pamatu pārbaudē izvirzītie jautājumi ir noteicoši tajā izskatāmās lietas iznākumam un ka tie rada nopietnas interpretācijas grūtības.
- 20 Šajā situācijā *Conseil d'État* (Francija) nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

- “1) Vai Regulas [Nr. 1169/2011] 26. pants, kurā it īpaši ir paredzēts, ka Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumus par obligāto izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi attiecībā uz pienu un pienu, ko izmanto par sastāvdaļu, ir jāaplūko kā tāds, ar kuru notiek šī jautājuma tiešā saskaņošana tās pašas regulas 38. panta 1. punkta izpratnē, un vai tas ir šķērslis dalībvalstu tiesībām pieņemt pasākumus, ar kuriem tiek prasīts norādīt papildu obligātās ziņas uz šīs regulas 39. panta pamata?
- 2) Gadījumā, ja valsts pasākumi būtu pamatoti ar patērētāju aizsardzību atbilstoši [Regulas Nr. 1169/2011] 39. panta 1. punktam, vai šajā pantā 2. punktā paredzētie divi kritēriji, kas attiecas uz, no vienas puses, pierādīto saikni starp pārtikas produktu noteiktām īpašībām un to izcelsmi un, no otras puses, pierādījumu par to, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai, ir jālasa kopā un, it īpaši, vai pierādītās saiknes vērtējums var tikt pamatots tikai ar subjektīviem elementiem, ņemot vērā, cik svarīga ir asociācija, kas patērētājiem lielākoties var rasties starp pārtikas produktu īpašībām un to izcelsmi?
- 3) Ciklāl pārtikas produktu īpašības varētu iekļaut visus elementus, kas ir saistīti ar pārtikas produkta kvalitāti – vai apsvērumi saistībā ar pārtikas produktu izturību pārveidojumos un to bojāšanās risku pārveidojumu laikā var tikt ņemti vērā, lai noteiktu pierādītās saiknes pastāvēšanu starp dažām pārtikas produktu īpašībām un to izcelsmi [Regulas Nr. 1169/2011] 39. panta 2. punkta piemērošanai?

- 4) Vai [Regulas Nr. 1169/2011] 39. pantā paredzēto nosacījumu vērtējums nozīmē aplūkot pārtikas produkta īpašības kā unikālas tā izcelsmes dēļ vai kā tādas, kas tiek garantētas ar šo izcelsmi un, šajā pēdējā minētajā gadījumā, neskatoties uz Eiropas Savienībā piemērojamo tiesību normu saskaņošanu veselības un vides jomā, vai ziņas par izcelsmi var būt konkrētākas nekā norādes “ES” vai “ārpus ES” formā?”
- 21 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 27. februāra lēmumu tiesvedība tika apturēta līdz sprieduma pasludināšanai lietā C-363/18 par iesniedzējtiesas 2018. gada 4. jūnijā iesniegto lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kas arī attiecās uz Regulas Nr. 1169/2011 interpretāciju. Pēc 2019. gada 12. novembra sprieduma *Organisation juive européenne* un *Vignoble Psagot* (C-363/18, EU:C:2019:954) tiesvedība šajā lietā tika atsākta ar Tiesas priekšsēdētāja 2019. gada 13. novembra lēmumu.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 22 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1169/2011 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka obligātā izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norāde attiecībā uz pienu un pienu, ko izmanto par sastāvdaļu, ir jāuzskata par jautājumu, “kas īpaši [tieši] saskaņots” ar šo regulu tās 38. panta 1. punkta izpratnē, un, apstiprinošās atbildes gadījumā, vai ar to dalībvalstīm netiek pieļauts pieņemt pasākumus, ar kuriem tiek prasīts norādīt papildu obligātās ziņas uz minētās regulas 39. panta pamata?
- 23 Vispirms ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1169/2011 38. pantā “Valsts tiesību akti” ir skaidri nošķirta ar šo regulu “īpaši [tieši] saskaņotu jautājumu” kategorija no to jautājumu kategorijas, kas tādi nav. Attiecībā uz pirmo kategoriju šī panta 1. punktā ir noteikts, ka dalībvalstis nedrīkst ne pieņemt, ne paturēt spēkā valsts pasākumus, ja vien tādas pilnvaras nav piešķirtas ar Savienības tiesību aktiem. Savukārt attiecībā uz otro kategoriju minētā panta 2. punktā ir paredzēts, ka, neskarot tās pašas regulas 39. pantu, dalībvalstis var pieņemt valsts pasākumus ar noteikumu, ka tās neaizliedz, nekavē vai neierobežo preču brīvu kustību.
- 24 Turklāt Regulas Nr. 1169/2011 39. panta “Valsts tiesību akti par papildu obligātajām ziņām” 1. punktā ir paredzēts, ka dalībvalstis var pieņemt tiesību aktus, kas nosaka papildu obligātās ziņas īpašiem pārtikas veidiem vai kategorijām, ar nosacījumu, ka šādus pasākumus pamato viens vai vairāki iemesli saistībā ar sabiedrības veselības aizsardzību, patērētāju aizsardzību, krāpšanas novēršanu, rūpniecisko un komerciālo īpašumtiesību, izcelsmes norāžu vai reģistrētu izcelsmes apzīmējumu aizsardzību un negodīgas konkurences novēršanu. Turklāt šī panta 2. punktā ir precizēts, ka dalībvalstis var ieviest pasākumus attiecībā uz obligātu pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi vienīgi tad, ja ir pierādīta saikne starp attiecīgo pārtikas produktu noteiktām īpašībām un to izcelsmi, un pēc tam ir iekļauta piebilde, ka, ziņojot Komisijai par šādiem pasākumiem, dalībvalstis sniedz pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai.
- 25 Pirmkārt, attiecībā uz to, vai Regulas Nr. 1169/2011 26. pants “Izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta”, ciktāl ar to ir noteikts pienākums norādīt piena un piena, kas tiek izmantots kā sastāvdaļa, izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, ir jāuzskata par “īpaši [tieši] saskaņotu jautājumu” šajā regulā, ir jākonstatē, ka šie jautājumi nav uzskaitīti nevienā šīs regulas normā. Tomēr, ņemot vērā šo formulējumu, minētie jautājumi ir jāidentificē, stingri ievērojot Regulas Nr. 1169/2011 tekstu.
- 26 Šajā ziņā Regulas Nr. 1169/2011 9. pantā, kā izriet no tā nosaukuma, ir noteikts uz pārtikas produktiem obligāti norādāmo norāžu saraksts. Saskaņā ar šī panta 1. punkta i) apakšpunktu regulas 26. pantā paredzētajos gadījumos obligāti ir norādāma izcelsmes valsts vai izcelsmes vieta.

- 27 Savukārt šī 26. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā ir noteikts, ka izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādīšana, pirmkārt, ir obligāta tad, ja tās nenorādīšana var maldināt patērētāju attiecībā uz pārtikas produkta īsto izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, un, otrkārt, tā ir obligāta galai, uz kuru attiecas kombinētās nomenklatūras (“KN”) kodi, kas uzskaitīti šīs regulas XI pielikumā.
- 28 No šīs tiesību normas izriet, ka ar Regulu Nr. 1169/2011 jautājums par pārtikas produktu izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas obligāto norādi ir tieši saskaņots tās 38. panta 1. punkta izpratnē gadījumos, kad šīs norādes nenorādīšana varētu maldināt patērētājus, un ka tajā savukārt nav veikta tieša saskaņošana attiecībā uz citiem gadījumiem vai situācijām.
- 29 Turklāt no Regulas Nr. 1169/2011 26. panta 2. punkta izriet, ka, izņemot galu, uz kuru attiecas daži kombinētās nomenklatūras kodi, visi pārtikas produkti ir pakļauti šādi tiešai saskaņošanai, ieskaitot pienu un pienu, ko izmanto kā sastāvdaļu.
- 30 Otrkārt, attiecībā uz jautājumu par to, vai minētā tiešā saskaņošana liedz pieņemt iespējamus valsts papildu pasākumus, no šī sprieduma 24. punkta izriet, ka dalībvalstis var pieņemt tādus pasākumus ar nosacījumu, ka tiek ievērotas Regulas Nr. 1169/2011 39. pantā paredzētās prasības.
- 31 Šajā ziņā no Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 1. punkta izriet, no vienas puses, ka norādēm, ko dalībvalstis var pieprasīt, ir jābūt “papildinošām” salīdzinājumā ar tām, kas ir paredzētas pašā Regulā Nr. 1169/2011, kuru vidū, kā norādīts šī sprieduma 27. punktā, ir pārtikas produktu izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norāde gadījumā, ja to nenorādīšana var maldināt patērētāju. No tā izriet, ka šādām norādēm ir ne tikai jābūt saderīgām ar mērķi, ko Savienības likumdevējs vēlas sasniegt, tieši saskaņojot jautājumu par izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas obligātu norādi, bet tām arī jāveido vienots veselums ar šo norādi.
- 32 No otras puses, šīs papildu obligātās norādes var attiekties tikai uz “īpašiem pārtikas [produktu] veidiem vai kategorijām”, nevis uz šiem pārtikas produktiem bez izšķirības. Līdz ar to tās var attiekties it īpaši uz kāda pārtikas produkta, piemēram, piena un piena, ko izmanto kā sastāvdaļu, konkrēta veida vai kategorijas izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu, ja vien tās attiecas uz citiem gadījumiem un situācijām nekā tie, kuros šīs izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas nenorādīšana varētu maldināt patērētājus.
- 33 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1169/2011 26. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka obligātā izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norāde attiecībā uz pienu un pienu, ko izmanto kā sastāvdaļu, ir jāuzskata par jautājumu, “kas īpaši [tieši] saskaņots” ar šo regulu tās 38. panta 1. punkta izpratnē, gadījumos, kad tās nenorādīšana var maldināt patērētāju, un ar minēto 26. pantu tiek pieļauts, ka dalībvalstis pieņem pasākumus, ar kuriem tiek prasīts norādīt papildu obligātās ziņas uz minētās regulas 39. panta pamata, ar nosacījumu, ka šīs norādes ir saderīgas ar mērķi, ko Savienības likumdevējs vēlas sasniegt, tieši saskaņojot jautājumu par obligātu izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi, un ka tās veido vienotu veselumu ar šo norādi.

Par otro jautājumu

- 34 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1169/2011 39. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādu valsts pasākumu gadījumā, kas ir pamatoti ar patērētāju aizsardzību atbilstoši šī panta 1. punktam, minētā panta 2. punktā paredzētie divi kritēriji, proti, no vienas puses, “pierādītas saiknes starp noteiktām pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi” esamība un, no otras puses, “pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai”, ir jāaplūko kopā, no kā izriet, ka pierādītās saiknes esamība var tikt izvērtēta, pamatojoties tikai uz subjektīviem elementiem, ņemot vērā, cik nozīmīga ir asociācija, kas patērētājiem lielākoties var rasties starp noteiktām attiecīgā pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi.

- 35 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punktam ir raksturīga precīza struktūra un formulējums. Proti, tā pirmajā teikumā ir noteikts, ka dalībvalstis var ieviest pasākumus attiecībā uz obligātu pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi vienīgi tad, ja ir pierādīta saikne starp pārtikas produkta noteiktām īpašībām un tā izcelsmi, un otrajā teikumā ir ietverta piebilde, ka, ziņojot Komisijai par šādiem pasākumiem, dalībvalstis sniedz pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai.
- 36 No minētā izriet, ka Savienības likumdevējs ir vēlējies skaidri nodalīt divas prasības, kuras tas ir izvirzījis valsts papildu pasākumu pieņemšanai, piešķirot katrai no tām atšķirīgu mērķi, kā arī atšķirīgu lomu Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkta īstenošanā.
- 37 Prasība par “pierādītu saikni” starp noteiktām attiecīgu pārtikas produktu īpašībām un to izcelsmi ir vērsta uz to, lai iepriekš konstatētu šādas saiknes esamību katrā atsevišķā gadījumā.
- 38 Savukārt prasība, kas saistīta ar patērētāju vairākuma kopīgo uztveri, liek attiecīgajai dalībvalstij sniegt pierādījumus, ka, šī vairākuma skatījumā, šāda informācijai ir būtiska nozīme. Šī otrā prasība tādējādi seko pirmajai prasībai, tai ir pakārtots raksturs un tā ir papildinoša salīdzinājumā ar pirmo.
- 39 Līdz ar to šīs abas prasības ir jāizvērtē secīgi, vispirms un jebkurā gadījumā pārbaudot, vai konkrētajā gadījumā pastāv pierādīta saikne starp noteiktām attiecīgo pārtikas produktu īpašībām un to izcelsmi, un pēc tam – tikai gadījumā, ja šādas saiknes esamība ir konstatēta, – vai ir pierādīts, ka lielākā daļa patērētāju šai informācijai piešķir būtisku nozīmi.
- 40 Šādu interpretāciju apstiprina gan Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkta konteksts, gan šīs regulas mērķi.
- 41 Attiecībā uz šīs tiesību normas kontekstu no Regulas Nr. 1169/2011 7. panta 1. punkta izriet, ka informācijai par pārtikas produktiem nav jāliek domāt, ka pārtikas produktam piemīt īpašas pazīmes, lai gan faktiski šādas pazīmes piemīt citiem līdzīgiem pārtikas produktiem.
- 42 Tomēr valsts pasākums, kas pārtikas produkta izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi padarītu obligātu, pamatojoties tikai uz subjektīvo asociāciju, kura patērētājiem lielākoties varētu rasties starp šo izcelsmi un noteiktām attiecīgā pārtikas produkta īpašībām, varētu likt domāt, ka šim pārtikas produktam ir specifiskas īpašības, kas saistītas ar tā izcelsmi, lai gan objektīvi nav konstatēta pierādīta saiknes esamība starp vienu un otru.
- 43 Attiecībā uz Regulas Nr. 1169/2011 mērķiem – to skaitā, kā tas izriet no šīs regulas 1. panta 1. punkta un 3. panta 1. punkta, lasot tos kopsakarā ar minētās regulas 1., 3. un 4. apsvērumu, ir mērķis, kas ir vērsts uz to, lai saistībā ar pārtikas produktu informāciju nodrošinātu augstu patērētāju tiesību aizsardzības līmeni, ņemot vērā patērētāju uztveres atšķirības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 12. novembris, *Organisation juive européenne* un *Vignoble Psagot*, C-363/18, EU:C:2019:954, 52. un 53. punkts).
- 44 Tāds mērķis, kā Tiesa jau ir norādījusi, prasa, lai informācija par pārtikas produktiem būtu pareiza, neitrāla un objektīva (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 22. septembris, *Breitsamer und Ulrich*, C-113/15, EU:C:2016:718, 69. punkts).
- 45 Tā tas nebūtu gadījumā, ja obligāta norāde uz pārtikas produktu izcelsmes valsti vai izcelsmes vietu tiktu prasīta, pamatojoties tikai uz subjektīvu asociāciju, kāda lielākajai daļai patērētāju rodas starp šo pārtikas produktu izcelsmi un noteiktām to īpašībām, lai gan objektīvi nav konstatēta pierādīta saiknes esamība starp vienu un otru.

- 46 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1169/2011 39. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādu valsts pasākumu gadījumā, kas ir pamatoti ar patērētāju aizsardzību atbilstoši šī panta 1. punktam, minētā panta 2. punktā paredzētie divi kritēriji, proti, no vienas puses, “pierādītas saiknes starp noteiktām pārtikas produkta īpašībām un [tā] izcelsmi” esamība un, no otras puses, “pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai”, nav jāaplūko kopā, no kā izriet, ka pierādītās saiknes esamība nevar tikt izvērtēta, pamatojoties tikai uz subjektīviem elementiem, ņemot vērā, cik nozīmīga ir asociācija, kas patērētājiem lielākoties var rasties starp noteiktām attiecīgā pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi.

Par trešo un ceturto jautājumu

- 47 Ar trešo un ceturto jautājumu, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “produkta īpašības” ietver pārtikas produktu izturību pārvadājumos un to bojāšanās risku pārvadājumu laikā, kā rezultātā šī izturība var tikt ņemta vērā, lai noteiktu iespējamās “pierādītās saiknes starp noteiktām pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi”, kas ir minēta šajā tiesību normā, pastāvēšanu.
- 48 Šajā ziņā no paša Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkta formulējuma izriet, ka jēdziens “īpašības”, pirms kura ir lietots īpašības vārds “noteiktas”, neattiecas uz visām pārtikas produktu īpašībām, kas paredzētas šīs regulas 7. panta 1. punkta a)–c) apakšpunktā.
- 49 Proti, pretēji šīm pazīmēm, kas atspoguļo dažādas pārtikas produktu īpašības, tostarp tādas, kuras izriet no to ražošanas vai apstrādes, Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punktā minētās “īpašības” ir tikai tās, kam ir “pierādīta saikne” ar to pārtikas produktu izcelsmi, kuriem šīs īpašības piemīt.
- 50 No tā izriet, ka jēdziens “īpašības”, uz kuru ir atsauce šajā tiesību normā, norāda tikai uz īpašībām, kas nošķir pārtikas produktus, kuriem ir šīs īpašības, no līdzīgiem pārtikas produktiem, kuriem ir cita izcelsme un kuriem tādu īpašību nav.
- 51 Pārtikas produkta, piemēram, piena vai piena, ko izmanto kā sastāvdaļu, izturība pārvadājumos un tā bojāšanās risks pārvadājumu laikā nevar tikt kvalificēti kā “īpašība” Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkta izpratnē, jo šāda spēja pierādāmā veidā nav saistīta ar precīzu izcelsmi, līdz ar to tā var piemist līdzīgiem pārtikas produktiem, kuriem nav tā pati izcelsme, un tādējādi var tikt nodrošināta neatkarīgi no minētās izcelsmes.
- 52 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz trešo un ceturto jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “produkta īpašības” neietver pārtikas produktu izturību pārvadājumos un to bojāšanās risku pārvadājumu laikā, kā rezultātā šī izturība nevar tikt ņemta vērā, lai noteiktu iespējamās “pierādītās saiknes starp noteiktām pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi”, kas ir minēta šajā tiesību normā, pastāvēšanu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) **26. pants Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par**

Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu ir jāinterpretē tādējādi, ka obligātā izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norāde attiecībā uz pienu un pienu, ko izmanto kā sastāvdaļu, ir jāuzskata par jautājumu, “kas īpaši [tieši] saskaņots” ar šo regulu tās 38. panta 1. punkta izpratnē, gadījumos, kad tās nenorādīšana var maldināt patērētāju, un ar minēto 26. pantu tiek pieļauts, ka dalībvalstis pieņem pasākumus, ar kuriem tiek prasīts norādīt papildu obligātās ziņas uz minētās regulas 39. panta pamata, ar nosacījumu, ka šīs norādes ir saderīgas ar mērķi, ko Savienības likumdevējs vēlas sasniegt, tieši saskaņojot jautājumu par obligātu izcelsmes valsts vai izcelsmes vietas norādi, un ka tās veido vienotu veselumu ar šo norādi.

- 2) Regulas Nr. 1169/2011 39. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādu valsts pasākumu gadījumā, kas ir pamatoti ar patērētāju aizsardzību atbilstoši šī panta 1. punktam, minētā panta 2. punktā paredzētie divi kritēriji, proti, no vienas puses, “pierādītas saiknes starp noteiktām pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi” esamība un, no otras puses, “pierādījums, ka lielākā daļa patērētāju piešķir būtisku nozīmi šai informācijai”, nav jāaplūko kopā, no kā izriet, ka pierādītās saiknes esamība nevar tikt izvērtēta, pamatojoties tikai uz subjektīviem elementiem, ņemot vērā, cik nozīmīga ir asociācija, kas patērētājiem lielākoties var rasties starp noteiktām attiecīgā pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi.
- 3) Regulas Nr. 1169/2011 39. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdziens “produkta īpašības” neietver pārtikas produktu izturību pārvadājumos un to bojāšanās risku pārvadājumu laikā, kā rezultātā šī izturība nevar tikt ņemta vērā, lai noteiktu iespējamās “pierādītās saiknes starp noteiktām pārtikas produkta īpašībām un tā izcelsmi”, kas ir minēta šajā tiesību normā, pastāvēšanu.

[Paraksti]